

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 280/2018-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti NOBLE a. s., Pluhová 29, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. KLUČKOVÁ, advokátka s. r. o., Pluhová 29, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Vladimíra Gáliková Klučková, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 53/2016 z 20. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti NOBLE a. s. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. januára 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti NOBLE a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžo 53/2016 z 20. septembra 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“). Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 15. januára 2018.

2. Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 14. novembra 2006 požiadala Stavebný úrad Bratislava-Staré Mesto (ďalej len „stavebný úrad“) o vydanie územného rozhodnutia na umiestnenie stavby polyfunkčného objektu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „stavba“). Dňa 28. marca 2007 vydal stavebný úrad rozhodnutie č. SÚ-2006/28284/19916/2007/UR-Ga o umiestnení stavby, pričom v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pre územie, v ktorom sa umiestňuje stavba, bol v platnosti územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „mesto Bratislava“) v znení platnom z roku 1993.

Na základe odvolania účastníkov konania [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „manželia [REDAKOVANÉ]“) rozhodol Krajský stavebný úrad v Bratislave (ďalej len „krajský stavebný úrad“) rozhodnutím č. A/2007/1779-HRL z 15. januára 2008 tak, že odvolanie zamietol a potvrdil rozhodnutie stavebného úradu. Krajský stavebný úrad v odôvodnení rozhodnutia poukázal na záväzné stanovisko mesta Bratislava zo 16. januára 2007 k investičnej činnosti, v ktorom mesto Bratislava súhlasí so stavbou s podmienkami, ktoré boli zapracované do rozhodnutia stavebného úradu. Rozhodnutie krajského stavebného úradu nadobudlo právoplatnosť 14. februára 2008.

2.1 Manželia [REDAKOVANÉ] podali podnet na preskúmanie právoplatného rozhodnutia krajského stavebného úradu v mimo odvolacom konaní, o ktorom rozhodlo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo dopravy“) rozhodnutím č. 2011/2930/V-85-5 z 8. apríla 2011 tak, že zrušilo právoplatné rozhodnutie krajského stavebného úradu. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka rozklad, pričom rozhodnutím ministra dopravy Slovenskej republiky (ďalej len „minister

dopravy“) č. 185 zo 4. júla 2011 bol rozklad zamietnutý a potvrdené rozhodnutie ministerstva dopravy.

2.2 Sťažovateľka sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 7. septembra 2011 domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia ministra dopravy č. 185 zo 4. júla 2011. Krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 S 134/2011 z 13. februára 2013 tak, že rozhodnutie ministra dopravy zo 4. júla 2011 a rozhodnutie ministerstva dopravy z 8. apríla 2011 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodnutie krajského stavebného úradu bolo napadnuté ministerstvom dopravy za účasti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], syna medzitým zomrelého [REDAKOVANÉ] (ďalej len „Ki [REDAKOVANÉ]“). Jedným zo základných argumentov odvolania bola skutočnosť, že v čase vydania rozhodnutia stavebného úradu bol platný územný plán zóny Dunajská z roku 1996, avšak v čase vydania rozhodnutia krajského stavebného úradu už bol platný územný plán zóny Dunajská z roku 2007, ktorý mal byť krajským stavebným úradom zohľadnený.

Najvyšší súd o podanom odvolaní rozhodol rozsudkom sp. zn. 3 Sžp 17/2013 z 12. marca 2014 tak, že potvrdil rozsudok krajského súdu a odvolanie zamietol.

2.3 Následne na podklade ústavnej sťažnosti Ki [REDAKOVANÉ] ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 32/2015 zo 7. júna 2016 rozhodol, že základné práva Ki [REDAKOVANÉ] boli rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžp 17/2013 z 12. marca 2014 porušené, a to z dôvodu, že najvyšší súd pred svojím rozhodnutím nedoručil K [REDAKOVANÉ] stanovisko sťažovateľky ako žalobkyne v danej právnej veci k podanému odvolaniu proti rozsudku krajského súdu, a teda K [REDAKOVANÉ] nemali možnosť sa k tomuto stanovisku vyjadriť, pretože najvyšší súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Na základe toho ústavný súd zrušil rozsudok najvyššieho súdu z 12. marca 2014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2.4 Najvyšší súd v ďalšom konaní uznesením sp. zn. 3 Sžo 53/2016 z 20. septembra 2017 rozhodol tak, že zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 S 134/2011 z 13. februára 2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, aby v ďalšom konaní vychádzal

zo skutočností, že územný plán mesta Bratislava bol schválený vo forme všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý nadobudol účinnosť v priebehu odvolacieho územného konania pred krajským stavebným úradom.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v obsiahnej argumentácii namieta, že napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu boli porušené základné práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka predovšetkým nesúhlasí so závermi najvyššieho súdu v napadnutom rozhodnutí, ktoré sú značne prekvapivé, a najvyšší súd sa podľa nej navyše ani neriadil názorom ústavného súdu vysloveným v náleze sp. zn. III. ÚS 32/2015. Podľa názoru sťažovateľky najvyšší súd tým, že pri rovnakom skutkovom a právnom stave veci, za rovnakej právnej argumentácie účastníkov konania nečakane zmenil právny názor a rozhodol odlišným spôsobom ako prv v prípade skutkovo i právne obdobných vecí, porušil princíp predvídateľnosti súdneho rozhodnutia.

Sťažovateľka poukazuje aj na skutočnosť, že K [REDAKOVANÉ] sa v danom spore okrem preskúmania rozhodnutia krajského stavebného úradu v mimo odvolacom konaní domáhali preskúmania tohto rozhodnutia aj správnu žalobou doručenou krajskému súdu 7. apríla 2008. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 4 S 5/2008 z 20. marca 2015 žalobu zamietol a o podanom odvolaní najvyšší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 8 Sžo 92/2015 z 30. marca 2017 tak, že potvrdil rozsudok krajského súdu. Tieto právoplatné rozhodnutia priznali ochranu sťažovateľky v predmetnom územnom konaní.

4. Sťažovateľka sa domáha toho, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej identifikovaných práv, zrušil napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, vrátil mu vec na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07, III. ÚS 155/09, II. ÚS 66/2011).

III.

9. Jadrom ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky s právnymi závermi, ku ktorým najvyšší súd dospel, čím boli porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa ústavy a listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani posúdenie jeho skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko

odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

11. Ústavný súd pristúpil k preskúmaniu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľkou označených článkov ústavy, listiny a dohovoru, ktorých porušenie namieta. Uvedený prieskum ústavný súd vykonal v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú najvyšší súd vo veci sťažovateľky aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia.

12. Podľa názoru ústavného súdu treba argumentáciu najvyššieho súdu považovať za dostatočnú a presvedčivú. Najvyšší súd zaujal k námietkam sťažovateľky stanoviská, ktoré sa nejavia ako ústavne nekonformné, teda nie sú arbitrárne, ale ani zjavne neodôvodnené. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka má na vec odlišný názor, nemôže bez ďalšieho znamenať porušenie označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru.

13. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

14. Ústavný súd však v danej veci zistil aj ďalší dôvod, pre ktorý nebolo možné predmetnú sťažnosť prijať na ďalšie konanie.

15. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecne súdnictvo („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a ústavný súd až subsidiárne.

16. Princíp subsidiarity spočíva v tom, že ústavný súd poskytuje ochranu základným právam a slobodám iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri skúmaní podmienok konania o sťažnosti riadi zásadou, že

všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Ochrana základných práv a slobôd poskytovaná ústavným súdom prostredníctvom ústavou a zákonom o ústavnom súde upraveného konania o sťažnosti je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak o tejto ochrane nerozhodujú všeobecné súdy (porov. mutatis mutandis II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09, II. ÚS 82/2018).

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno uzavrieť, že v súčasnom štádiu právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky má krajský súd v rámci správneho súdnictva. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

18. Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem (Civilný sporový poriadok, Správny súdny poriadok). Ide o jeden zo základných princípov, ktoré ovládajú konanie pred ústavným súdom, a to o princíp subsidiarity. Zásada subsidiarity súvisí okrem iného aj s princípom minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04, II. ÚS 126/2012).

19. Reflektujúc prezentované závery, ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol aj pre neprípustnosť.

20. Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2018